

05.25 Το Βυζάντιο φτάνει στο απόγειο της ακμής του

Ποια ήταν η εικόνα της αυτοκρατορίας την εποχή της Μακεδονικής Δυναστείας ;

Οι Μακεδόνες αυτοκράτορες κυβερνούν επί δύο αιώνες (9ος - 11ος αιώνας) την αυτοκρατορία. Κάνουν αλλαγές στη διοίκηση και τη νομοθεσία. Προστατεύουν τη γεωργία, τη βιοτεχνία και το εμπόριο. Είναι **περίοδος ακμής και μεγαλείου για το Βυζάντιο**.

Οι σπουδαιότεροι αυτοκράτορες της Μακεδονικής Δυναστείας ήταν : ο Βασίλειος Α΄ ο Μακεδών, ο Λέων ΣΤ΄ ο Σοφός, ο Κωνσταντίνος Ζ΄ ο Πορφυρογέννητος, ο Νικηφόρος Φωκάς, ο Ιωάννης Τσιμισκής, ο Βασίλειος Β΄ ο Βουλγαροκτόνος.

Πώς αντιμετώπισαν τα εξωτερικά θέματα οι Μακεδόνες αυτοκράτορες ;

- Οργάνωσαν αξιόμαχο στρατό και απελευθέρωσαν πολλά από τα κατακτημένα βυζαντινά εδάφη, στην Ανατολή, στη Δύση και στα Βαλκάνια.
- Έκλεισαν συνθήκες ειρήνης και φιλίας με τους λαούς του Βορρά και διέδωσαν το χριστιανισμό και το βυζαντινό πολιτισμό στις χώρες τους.
- Ξαναπήραν από τους Σαρακηνούς τον έλεγχο των θαλάσσιων δρόμων και τα βυζαντινά εμπορικά καράβια ανοίχτηκαν ξανά στο Αιγαίο, τη Μεσόγειο, την Αδριατική και τη νότια Ιταλία.

Τι μέτρα πήραν οι Μακεδόνες αυτοκράτορες για την εσωτερική οργάνωση του κράτους ;

- Οργάνωσαν καλύτερα τα **Θέματα** της αυτοκρατορίας και πρόσθεσαν σ' αυτά και νέα από τις απελευθερωμένες και τις ακριτικές περιοχές.
- Επανάφεραν την **ηρεμία** στην ταραγμένη από τις **διαμάχες της οικονομίας εκκλησία** και την έστρεψαν σε έργα ειρηνικά και φιλανθρωπικά.
- Επικαιροποίησαν τη Νομοθεσία και έκαναν καινούριους νόμους.

Ποιους νόμους έφεραν οι Μακεδόνες αυτοκράτορες ;

- Με την **Επαναγωγή** και τον **Πρόχειρο Νόμο** ρύθμισαν τα **καθήκοντα των αρχόντων**, καθόρισαν τις **σχέσεις Κράτους και Εκκλησίας** και **προσάρμοσαν το δίκαιο στις συνθήκες της εποχής**.
- Τα **Βασιλικά** ήταν συλλογή νόμων και αντλεί κυρίως από τις νομικές συλλογές του **Ιουστινιανού**.
- Με το **«Επαρχικό βιβλίο»** ρύθμισαν τα θέματα των εμπορικών συναλλαγών και **έβαλαν τάξη στη λειτουργία των βιοτεχνιών και των επαγγελματιών**, καθώς και στα **όρια κέρδους** καθενός.
- Οι **Νεαρές** ήταν νόμοι που απέβλεπαν στον περιορισμό της μεγάλης γαιοκτησίας.
- Συνέχισαν την προσπάθεια των Ισαύρων για την **προστασία των μικροϊδιοκτητών και των ελεύθερων γεωργών από τους δυνατούς** και επέβαλλαν σ' αυτούς το νόμο του **«Αλληλέγγυου»**. Αυτός όριζε ότι οι πλούσιοι γαιοκτήμονες, μαζί με τους δικούς τους φόρους, πληρώνουν στο κράτος και τους φόρους των φτωχών γειτόνων τους, όταν εκείνοι αδυνατούν.

Σε τι απέβλεπε η νομοθεσία των Μακεδόνων αυτοκρατόρων ;

Με τους νόμους αυτούς οι Μακεδόνες αυτοκράτορες επέβαλαν ή επέτυχαν τα εξής:

1. Όταν πουλιόταν ένα κομμάτι κοινοτικής γης, να προτιμούνται ως αγοραστές οι γείτονες και οι συγγενείς.
2. Να αποδίδονται τα χωράφια που είχαν αρπάξει οι δυνατοί στους προηγούμενους φτωχούς ιδιοκτήτες τους χωρίς αποζημίωση.
3. Να απαγορεύεται η πώληση και η αγορά στρατιωτικών κτημάτων. Όποιος διέθετε τέτοια κτήματα ήταν υποχρεωμένος να στρατεύεται.
4. Να περιοριστεί η αύξηση της εκκλησιαστικής περιουσίας, και
5. Να πληρώνουν οι δυνατοί τους φόρους των φτωχών του χωριού (1002), μια υποχρέωση που παλιότερα την αναλάμβανε η κοινότητα συλλογικά (αλληλέγγυον).

Τι αποτελέσματα είχαν τα μέτρα που πήραν οι Μακεδόνες αυτοκράτορες ;

Τα μέτρα των Μακεδόνων αυτοκρατόρων βοήθησαν στην **ανάπτυξη της γεωργίας, της βιοτεχνίας, της ναυτιλίας και του εμπορίου** κι έφεραν πλούτο και δόξα στην αυτοκρατορία. Η περίοδος αυτή ήταν από τις πιο λαμπρές για την αυτοκρατορία και ονομάστηκε «**χρυσή εποχή του Βυζαντίου**».